

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De .lxx. filijs achab [et] eoru[m] morte. [et] de morte hien. ca. xv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia libri

achab autem suus. Abijtq; cum iozam filio achab
a iunctulo suo ad p[er]secut[um] contra azabel regē
syrie in ramoth galaad: et vulnerat[us] ē iozā
et relicto exercitū in obsidione sub hieu p[ri]nci
pe descendit in iezabel vt curaretur: et descen
dit cum eo azarias.

De Hieu rege israel. **Ca. xiiii.**

Eliseus aut mi

b sit vnū de filijs p[ro]phetar[um] cū lēti
cula olei ad exercitū in ramoth
galaad: vt ibi hieu euocatu[m] in partē vngeret
i regē sup[er] isrl. Qui cū inuenisset hieu sedētes
cū p[ri]ncipibus aīr. Verbum mihi ad te est
o p[ri]nceps: et ait hieu. Ad quem. Qui rādīt
Ad te o p[ri]nceps. Forte nō cognoscēs hieu
hoc quasi p[re]sagium in mente sua posuerat
ip[s]m esse hieu: q[ui] p[ri]mus respōdit. Cūq; in
duxisset eum in cubiculū: fudit oleū sup[er] ca
put ei[us] et ait. Hec dicit domin[us]. Vni te in
rege sup[er] israel: et p[er]cuties oēm domū achab
in vltione sanguinis seruoꝝ meoꝝ de manu
iezabel Quo facto citissime aufugit prophe
ta. Cūq; regressus esset hieu ad suos domi
ni sui dixerūt. Quid venit insanus iste ad te
Quasi insanos enī reputabāt filios p[ro]phetar[um]
vel quia fugerat citissime q[ui] insanus. Et ait
hieu. Recte iudicastis. Nam p[ro]ba vesana lo
cutus est dicens. Hec dicit domin[us]. Vni te
in regem sup[er] isrl. Festinauerūt itaq; tollere
vestes suas et subternere ei i similitudinē t[ri]
bunalis: et canētes tuba dixerūt. Regnabit
hieu. Cōiurauit ergo hieu cōtra iozā et ait
Null[us] nūciat hoc in iezabel: s[ed] omnes ascē
dam[us] simul. Cūq; ascenderent: speculator i
iezabel ait. Video globū venientē. Et susp[er]
catus iozā v[el] captā esse urbē: vel pacē fa
ctam: misit nunciū in occursum eoz. Qui ait
Hec dicit rex. Pacata sūt omnia. Et ait hieu
Quid tibi et paci. q[ui] diceret. Quid ad te. Se
quere me. Vel forte huic hieu q[ui] ip[s]i regi re
spondit. q. d. Quid queris de pace: q[ui] terram
et pacem turbas. Et adhesit nūci[us] ei. Misit
et iozā scōm nunciū: qui similiter non ē re
uersus ad eum. Et ascendens iozā rex isrl
et rex iuda cū eo: egressi sunt in occursum hieu
vsq; in agrū naboth iezabelite. Et ait iozā
Est ne par hieu. Qui respōdit. Que par. Ad
huc vident fornicatōes m[er]itis tue. q. d. Que
par potest esse inter nos cū iugiter offenda
mus deū p[er] idolatriā matris tue. Et fugiens

iozā ait ad nepotem suū. Insidite sunt hie
ochozia. Tunc percussit hieu iozā inter scapu
las: et egressa ē sagitta p[er] cor ei[us]: et corruit mor
tu[us]. Et ait hieu ad ducē tertie p[ar]tis militum.
Proice eū i agrū naboth. Memoro quomōd[us]
ego et tu sequebamur achab patre hui[us] q[ui]
cōminat[us] ē et dñs p[er] heliam: q[ui] redderet ei in
agro naboth p[er] sanguine naboth et p[er] sangui
ne filioꝝ eius. Tamē supra de filijs naboth
nulla facta est mētio: s[ed] qd ibi tacitū ē: h[ic] sup
pletur. Forte canes līnerūt sanguine iozā
iuxta p[ro]bā belle. Līnerūt enī sanguine achab
cū līnerūt sanguine filij ei[us]. Ochozia vero
fugiente insecut[us] est hieu et vulnerauit eū i
ascensu gabar. Qui vulnerat[us] fugit in mage
do et mortuus ē ibi: et tulerūt eū in hierusalē
et sepul[us] est in ciuitate dauid. Post hec itra
uit hieu in iezabel. Porro iezabel erat in ar
ce turris et depinxit oculos suos s[er]uicib[us] et or
nauit caput suū vt pulcritor venientib[us] ap
pareret: et p[er] fenestrā ait ad hieu. Nunquid
par esse potest zamri qui interfecit dominū
suū. q[ui] diceret. Tu occidisti dñm tuū sicut
zamri: et eadem pena puniend[us] es. Tunc col
lit hieu duob[us] eunuchis qui circūstabāt eā.
Precipitate eam. et p[er]cipitauerunt eā de tur
re et cōcūcauerūt eam vngule equoꝝ. Cūq;
hieu sederet ad mensam ait seruis suis. Ite
sepelire maledictam illā: quia filla regis est.
Cūq; venissent ad eaz. nō inueniūt nisi cal
uariam. id ē sup[er]mā cellulā cerebri: et pedes
et sumitates manuum. Quo audito ait hieu.
Sermo dñi ē que locut[us] est p[er] heliam.

De lxx. filijs Achab et eozū morte et de
morte Hieu. **Ca. xv.**

Rat aut achab

e lxx. filij i samaria. Et scripsit hieu
ad nunciōs eoz: et ad optima
tes ciuitat[um] dicens. Eligite que vultis de filijs
achab: et cōstituite regem sup[er] vos: et pugna
te p[ro] domo domini vestri. Qui p[er]trixit rē
p[er]erunt ei. Serui tui sum[us] fac qd tibi placet.
Et scripsit eis secundo. Si mei estis: tollite
capita filioꝝ domini vestri et venite ad me
cras in iezabel: et sic factum est. Et attulerūt
capita in cophinis ad hieu. Qui mādauit ne
introducerent ad eum s[ed] iuxta introitū por
te ponerent ad duos acervos vsq; mane. Cū
q; mane intueret capita: dixit hieu ad popu
lum. Iusti estis. q. d. Comparatione istoꝝ

Regum quarti

quis. et occiderunt iusti estis: qui non nisi ioz
ram et Zabel mecum occidistis. Vel potius
samaritas qui eos occiderant commendavit quasi
diceret. Iuste fecistis implendo verbum do
mini quod videtur velle littera sequens. Addidit
enim. Si ego interfeci dominum meum: quis per
cussit eum et istos. Dominus fecit quod locutus
est in manu helie. Tunc percussit hieum omnes
reliquos de domo achab in israhel: et optima
tes eius et notos et sacerdotes: et ibat in sama
riam. In via vero obiit. et duo fratres
hiochozie regis iuda qui descenderant ad salu
randos ioram et ochozia nescientes quod occisi
essent: et occidit eos hieum. Tunc egressus est in
occursum hieum ionadab filius rechab: et bene
dixit ei per visionem domini quam fecerat. Quae
impositum curru suo ducit hieum in samariam
et percussit omnes qui reliqui fuerant de achab
usque ad unum. Congregavit ergo hieum populum
samarie et ait in dolo. Ampliare volo cultum
baal: vocate omnes prophetas eius et sacerdotes
Quicumque defuerit non vivet. Sacrificium enim
grande est mihi baal: et venerunt omnes servi
baal: nec unum defuit et repleta est domus baal.
Et ait hieum his qui erant super vestes. Date ve
stes omnibus servis baal. Et viderunt. Cumque
percuratus esset hieum diligenter: ne quis deceret
vel aliter interesset dixit militibus suis. Ingre
dimini et percutite eos nullum evadat. Et percusse
runt eos: statuasque baal comminuerunt: et de
struxerunt templum eius: et fecerunt per eo latrin
as id est subterraneas cuniculos ad mundan
das vias vestris. Et deleuit hieum baal de israhel.
Verumamen a vijs seroboam non recessit: et
ait ei dominus. Quia fecisti que in corde meo
erant contra domum achab. filij tui usque ad quatuor
tam generatationem sedebunt super thronum israhel.
Et mortuus est hieum et sepultus in samaria cum
regnasset viginti octo annis: et regnavit per eo
filius eius ioaz vel ioabaz. vel ioachaz.

De Athalia et ioas. Ca. XVI.

De Athalia vi

gens filium suum mortuum et volens
regnare interfecit omne seminem regium
in hierusalem. Erat autem iosaba soror ochozie
et patre et vxor iosade summi sacerdotis qui
futura est ioas filium ochozie lactentem ne in
terficeretur: et abscondit eum septem annis in
domo domini. id est in domiculis hebdoma/
darios. Anno autem septimo iosada collegit

centuriones et principes leuitarum et milites
et ostendit eis secreto filium regis: et iuraverunt
omnes pro puero contra athalia: et pro puer
rum in sabbato constituerunt regem. Et fecerunt
in hunc modum. Viginti quattuor erant summi
sacerdotes: quorum unum in hebdomada vi
cis sue habebat secum in ministerium. et xliij. mi
nores sacerdotes: et totidem cariores: et totidem
ianitores. Diluculo pro sabbati pontifex qui
ministraverat cum turba sua egrediebatur ad
portam. pontifex pro quo ministraturus erat egredie
batur cum turba sua. Tunc autem iosada pro
ampliando exercitu retinuit egressuros: et re
cepit ingressuros faciens ex eis duas turmas.
Adiunxit quoque tertiam turmam de centurionibus
et leuitis quos convocaverat: et intravit domum
salsus et domus armorum quam quondam fece
rat david: dedit singulis arma et precepit egres
suris ut circumstarent regem in atrio interiori
et custodirent. Ingressuris pro dixit ut ascende
rent ad domum regis ne servi regine egredie
rentur ex ea in unctione regis impederent. Sed hac
turmas divisit in tres partes: principes ut una
observaret excubias regis ad est portam domus
regie. Alia pars observaret portam seyr
per quam ascendebatur de civitate in domum
regiam. Tertia pars observaret domum mes
sa: que dicitur porta scutorum. id est custodiam
regis: per quam de domo regia ascendebatur in
templum. Tertiam pro partem quam collegerat
de centurionibus et leuitis posuit ad custodiam
atriorum templi ex omni parte. Tunc ipse cum
reliquis sacerdotibus et leuitis et senioribus
produxit filium regis et venit cum in reges
et imposuit super eum diademam: et testimonium. id est
legem dei dedit ei tenendam in manibus ut
cum ipso habitu regni disciplina legis dei ser
vanda committeretur. Athalia vero accurrens
scidit vestimenta sua clamans. Coniuratio con
iuratio. Et eduxerunt eam centuriones extra
septem templi per portam equorum et interfecta est
ibi. Deduxeruntque regem per portam scuta
riorum in palatium: et sedit super thronum regium.
Et letatus est populus terre: quia abstulerat
dominum opprobrium ne regnaret mulier super
eos: et destruxerunt templum baal arasque et ima
gines quas fecerat ioram et athalia. Athalia
quoque sacerdotem baal occiderunt coram al
tari. Septem annorum erat ioas cum regnare
cepisset: anno septimo hieum regis israel: et quod
draginta annis regnavit in hierusalem: et fecit